

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXI. Quòd de nudo ac simplici homine dici haec non possunt; & quòd infideles ob divini cultus ignorantiam, ne ortus quidem sui causam norunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Κεφ. ΚΑ.

A

CAPUT XXI.

Οτι δυνατόν ἔστι φιλοσοφῆσαι ταῦτα λίγησιν καὶ ὅτι οἱ ἀπὸ
ἐπιθυμίας ἀνοήτως θεοσεβείας, καὶ ὅτι τὸ εἶναι αὐτοῖς ἀγροῦσι.

Ταῦτα δόξαιαν ἀνὴρ ἐστὶν εὐφροσύνης
των, πειθραῖς ἀνδρώπε λέγεσθαι. παι-
δός ἢ τεχθέντος ἀνδρώπε, ποῖον δὲ ἔχει λόγον,
γῆν ἀσπαρτον καὶ ἀνήροτον καὶ τὴν γε ἀμπελον
μὴ ἔπιποθεῖν τὴν δρεπάνε ἀκμῆν, μὴ ἢ τῶν
ἀλλῶν ἔπιμέλειαν. πῶς ἀν νοθεῖη λεχθέν ἐπὶ
φραῖς ἀνθρωπίνης· ἢ γὰρ τοῖς φύσις, θείας ἐστὶ
αἰετῶς ἀξέως διάκονος, ὅσον ἀνθρωπίνης κελεύ-
σεως ἐργάτης, ἀλλὰ καὶ σοικείων χαρῶν. Θεῶν
καθοδόν, ὅσον ἀνδρώπε ἰνός χαρῶν κληροῦσιν
σὺν τῷ, τε εὐχεσθαι τὸν ποιητήν, ἔβρις τὸ τέλος
αὐτῶν κληροῦσται, θείας ἔπι κλήσεως σύμβου-
λον, ὅσον ἔπι Θεῶν, τὸν βίον καὶ τὸ σώζεσθαι ἀξίον
εἰδῆσθαι, καὶ αἰετῶς ἀνδρώπε. ἢ γὰρ ἐξυθραῖα
αἰετῶς τὸν Θεόν. τί δὲ μοι, φησὶν, ὃ δέσποτα,
τῶν τῆς μαλίας ἔπι σκήπης ἀνάγκη καὶ
ἐπι μάλιον δὲ τῆς γῆς μετέωρον δρεψίσαν
διαφυλάττης, ἀρετῆς τῆς μακαριωτάτης σῆς
ἐλευσεως ἡμέρας, ὃ ἢ Μάρων αἰετῶς τοῖς εἰρη-
μένους ἔπι φέρει καὶ τὰ δέ·

Ἀρχεο μειδίον ἀνορῶν τὴν μητέρα κεδνὴν
Γνωρίζεῖν ἢ γὰρ σε φέρεν πολλὰς λυκά-
βωλας. (σαν.)

Σοὶ ἢ γονεῖς ἐπάμπαν ἐφημέριοι ἐγάλα-
Οὐδ' ἢ ψω λεχέων, ἐδ' εἶνως δ' αἶτα θαλάσσαν.

πῶς ἢ ἀν πρὸς τέτον οἱ γονεῖς ἐμειδίασαν ὃ
μεν ἢ αὐτῶν Θεός, ἀποίος ἐστὶ δύναμις καὶ ἀ-
χμαπς ὅ μιν, ἐν αἰετῶν ἢ ἄλλων, ὅσον
ἀνδρώπε ἢ σώματι ὅ λικτρῶν ἢ ἀπειρω, πῆς
αἰετῶν ἐν τὸ ἅγιον πνεῦμα, ποῖα ἢ ἔπι δύ-
μα, ἐφείσας τε ἐν τῇ ἔπι ἀγαθῆ διαθέσει, ἐπ' ἀν-
τα ἐφείσται, τί δ' ὅλως κοινὸν ὅφια τε καὶ ἢ δό-
νη, ἀλλὰ ταῦτα ἐφείστω λέγειν τοῖς ἀνδρω-
πῶν ἢ ἀνδρώπε (εἰσάγει σὺν ἡνῶν) οἱ ἢ, τῶν ψυχῆν
αὐτῶν καθαρῶν ἐν δὲ παντὸς κακῆ γε ὅ ρή-
ματῶν ὅσον ἀσπιδιάξω. ἔπι κληροῦσται δέ σε
αὐτὴν σύμμαχον τοῖς λεγομένοις ὃ θεοσε-
βεία, ἀγνόν ἢ ἀ νόμον ὅσον ἀρχεσαν. πάντων
τε ἀγαθῶν ἐν κταιοτάτην ἐλπίδα, ὅσον ὅσον
ἢ ἀσκαλον, ἀθανασίας ὅσον ἀξίον ἀκίβδη-
λον, σὲ μὲν ἐν σέβει καὶ φιλανθρωπία αἰετῶν συ-
κῶν, σοῖς ἢ θεραπείας χαρῶν αἰδίων ὅσον φείλο-
μεν οἱ δ' ἐπὶ βέντες, ὃ ἢ ἀπειρῶ ὅσον ὅσον τῆς σῆς

Quod de nudo ac simplici homine dici hac potest
possunt, & quod infideles ob divini cultus igno-
rantiam, ne orius quidem sui causam norunt.

Hæc fortasse aliquis ex numero eo-
rum qui prudentia minus valent,
de hominis ortu dici existimaverit. Ve-
rum quæ ratio est, ut hominis Filio in lu-
cem edito, nec aratrum ac sementem
tellus, nec vitis falcem & reliquam cul-
turam desideret. Quomodo hæc de ho-
minis prole dicta esse intelligantur? Est
enim natura divinæ voluntatis ministra,
non humanis famulans iussionibus. Ad-
de quod omnium elementorum lætitia,
adventum Dei, non hominis cuiuspiam
conceptum designat. Jam verò quod
Poëta vitam sibi diutius prorogari
optat, id planè argumentum est Deum
invocantis. Vitam enim & salutem no-
bis à Deo postulare, non ab homine
solemus. Et Erythræa quidem Sibylla
Deum sic affatur: Cur mihi, inquit, Do-
mne vaticinandi necessitatem impo-
nis, ac non potius sublimem raptam è
terra, ad diem usque beatissimi adven-
tus tui servas? Virgilius verò post ver-
sus quos supra retulimus, hæc subiungit:

Incipe parve puer risu cognoscere matrem.
Matri longa decem tulerur fastidia menses.
Incipe parve puer: cui non risere parentes,
Nec Deus hunc mensa, Dea nec dignata cu-
bili est.

Quomodo enim parentes ei artiffissent.
Etenim pater illius Deus, expers qua-
litate vis est. Et figurà quidem ipse om-
ni caret, in aliorum tamen circum-
scriptione existit; nec humano prædi-
tus est corpore. Tori quoque expertem
esse Spiritum divinum quis ignorat?
Quod enim desiderium, quæ cupiditas
inesse posset in affectu summi boni, cu-
jus desiderio reliqua omnia ducuntur?
Quid omninò sapientiæ potest esse
commune cum voluptate? Verùm sic
loqui liceat illis, qui humanam quan-
dam Christi generationem sibi fingunt;
neque operam dant, ut animum suum
ab omni impio facinore ac sermone in-
tegrum servent. Te hic, pietas, appel-
lo; tuum subsidium ad ea quæ dicuntur
imploro: quæ nihil aliud es quàm lex
castimonie & sanctitatis; omnium bo-
norum maximè optabile; sanctissimæ
spei magistra; immortalitatis certa
promissio. Te veneror ò pietas atque
clementia. Tibi pro beneficio cu-
Fff f iij

